

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. декана
юридичного факультету

Наталія МОСКАЛЮК
2023 р.

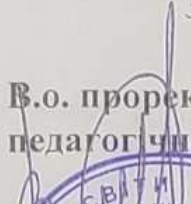
ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни "СПАДКОВЕ ПРАВО"

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань: 08 Право

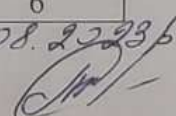
спеціальність: 081 Право

освітньо-професійна програма: "Право"

Кафедра цивільного права і процесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ	ІРС	Тренінг КПЗ	Самост. робота студ.	Разом	Екзамен, Залік
Денна	3	6	28	14	3	6	99	150	Залік, 6
Заочна	3	6	8	4	-	-	138	150	Залік, 6

Тернопіль – ЗУНУ
2023

31.08.2023р

Робочу програму склала завідувач кафедри цивільного права і процесу, д.ю.н., професор Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК.

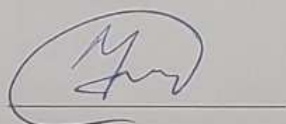
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права і процесу, протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри д.ю.н., професор Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 081 Право, протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Гарант ОП

Наталія ЧУДИК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СПАДКОВЕ ПРАВО»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «СПАДКОВЕ ПРАВО»

Дисципліна – Спадкове право	Галузь спеціальності, вищої освіти	знань, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань: 08 Право		Статус дисципліни – вибіркова. Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність: 081 Право		Рік підготовки <i>Денна – 3</i> <i>Заочна - 3</i> Семестр <i>Денна – 6</i> <i>Заочна – 6</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – бакалавр		Лекції: <i>Денна – 28 год.</i> <i>Заочна - 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна - 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150 год.			Самостійна робота: <i>Денна – 99 год.</i> <i>Заочна - 138 год.</i> Тренінг, КПІЗ: <i>Денна – 6 год.</i> Індивідуальна робота – 3 год.
Тижневих годин – 10,7 год.з них аудиторних – 3 год.			Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПАДКОВЕ ПРАВО»

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право».

Метою вивчення дисципліни «Спадкове право» є глибоке та ґрунтовне вивчення норм, що регулюють суспільні відносини, які виникають при здійсненні спадкування, тобто переході прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

2.2. Завдання вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право».

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право» є:

- ✓ формування у студентів цілісної системи теоретичних знань з дисципліни «Спадкове право»;
- ✓ поглиблене вивчення законодавства, що регулює спадкові відносини;
- ✓ вивчення доктринальних положень спадкового права;
- ✓ дослідження судової практики в сфері спадкових правовідносин;
- ✓ аналіз нотаріальної практики щодо реалізації та оформлення спадкових правовідносин;
- ✓ вироблення навичок застосовувати норм спадкового права на практиці;
- ✓ формування навичок складання проектів правових документів в сфері спадкового права для їх використання у майбутній професійній діяльності.

Завданнями проведення лекцій є:

- ✓ ознайомлення студентів з колом суспільних відносин, що складають предмет спадкового права;
- ✓ формування у студентів розуміння основних термінів та понять спадкового права;
- ✓ викладення основних положень законодавства, що регулює спадкові відносини, та доктринальних положень спадкового права.

Завданнями проведення практичних занять є:

- ✓ засвоєння й закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях, та формування вміння їх застосовувати у практичній роботі правознавця;
- ✓ напрацювання навичок аналізу нормативного матеріалу та формування вміння тлумачити окремі його положення;
- ✓ напрацювання навичок аналізу конкретних випадків з судової та нотаріальної практики щодо реалізації та оформлення спадкових правовідносин.

2.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право» студент повинен

знати:

- ✓ систему законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють спадкові правовідносини;
- ✓ визначення основних термінів та розуміння понять спадкового права;
- ✓ основні засади спадкового права;
- ✓ історичний розвиток спадкового права;
- ✓ правову характеристику видів (підстав) спадкування;
- ✓ порядок здійснення права на спадкування за чинним законодавством України;
- ✓ правове регулювання охорони спадкових прав та управління спадщиною;
- ✓ правове регулювання відносин у сфері укладення, зміни та припинення спадкового договору;
- ✓ теорію спадкового права у поєднанні з практичними питаннями реалізації спадкових прав;

вміти:

- ✓ працювати з системою законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють спадкові правовідносини;
- ✓ застосовувати норми права, які регулюють спадкові правовідносини, на практиці;
- ✓ відслідковувати зв'язок норм спадкового права з іншими нормами Цивільного кодексу України;
- ✓ виявляти дискусійні питання та колізії правового регулювання спадкових відносин, пропонувати шляхи їх вирішення;
- ✓ аналізувати матеріали сучасної судової та нотаріальної практики застосування спадкового законодавства;
- ✓ складати проекти заяв про прийняття спадщини, про відмову від спадщини; проекти заповітів, спадкового договору та ін.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПАДКОВЕ ПРАВО»

Змістовий модуль 1. Загальні положення про спадкування.

Тема 1. Теоретичні основи спадкового права.

Поняття, предмет та принципи спадкового права України. Система спадкового права. Співвідношення спадкового права з цивільним правом та іншими галузями права. Історія становлення спадкового права. Порівняльний аналіз спадкового права зарубіжних країн. Джерела спадкового права. Роль судової практики в регулюванні спадкових правовідносин.

Тема 2. Спадкові правовідносини.

Поняття, структура та особливості спадкових правовідносин. Поняття спадкування. Підстави спадкування. Суб'єкти спадкових правовідносин. Спадкодавець. Правовий статус спадкоємців. Усунення від права на спадкування. Відказоодержувач. Спадщина, її склад. Права та обов'язки, які не входять до складу спадщини. Час і місце відкриття спадщини. Особливості спадкування окремих видів майна та прав.

Тема 3. Спадкування за заповітом.

Поняття заповіту та умови його дійсності. Право на заповіт. Право заповідача на призначення у заповіті спадкоємців та визнання обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом. Заповідальний відказ. Право заповідача на покладення на спадкоємця інших обов'язків. Право на обов'язкову частку у спадщині. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Спадкування частини спадщини, що не охоплена заповітом. Види заповітів. Заповіт подружжя. Заповіт з умовою. Заповіт з встановленням сервітуту. Секретний заповіт. Загальні вимоги до форми заповіту. Посвідчення заповіту нотаріусом, посадовою особою. Посвідчення заповіту при свідках. Таємниця заповіту. Тлумачення заповіту. Недійсність заповіту.

Тема 4. Спадкування за законом.

Черговість спадкування за законом. Зміна черговості одержання права на спадкування. Спадкування усиновленим та усиновлювачем. Спадкування за правом представлення. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.

Змістовий модуль 2. Реалізація спадкових прав.

Тема 5. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину.

Прийняття спадщини. Подання заяви на прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Прийняття заповідального відказу. Наслідки порушення строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини на користь іншої особи. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія). Відумерлість спадщини. Поділ спадщини між спадкоємцями. Переважне право окремих спадкоємців на виділ їм спадкового майна в натурі. Перерозподіл спадщини. Пред'явлення кредиторами спадкодавця вимог до спадкоємців. Обов'язок спадкоємців задовольнити вимоги кредитора.

Право заповідача на призначення виконавця заповіту. Призначення виконавця заповіту за ініціативою спадкоємців. Призначення виконавця заповіту нотаріусом. Згода особи на призначення її виконавцем заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень. Контроль за виконанням заповіту. Право

на оскарження дій виконавця заповіту. Строк чинності повноважень виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на відмову від здійснення своїх повноважень.

Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину. Обов'язок спадкоємця звернутися за свідоцтвом про право на спадщину. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину. Внесення змін до свідоцтва про право на спадщину. Визнання недійсним свідоцтва про право на спадщину.

Тема 6. Охорона спадкового майна. Управління спадщиною.

Поняття охорони спадкових прав. Строки охорони спадкових прав. Суб'єкти відносин щодо охорони спадкових прав та способи охорони спадкових прав. Опис спадкового майна. Вжиття заходів щодо охорони окремих видів спадкового майна, які потребують спеціального зберігання. Передання майна на зберігання та управління спадкоємцям або іншим особам, яких він призначає. Збереження спадкового майна. Управління спадщиною.

Змістовий модуль 3. Спадковий договір.

Тема 7. Спадковий договір.

Поняття та ознаки спадкового договору, сторони спадкового договору. Зміст спадкового договору, порядок укладення та форма спадкового договору. Особливості спадкового договору з участю подружжя. Забезпечення виконання спадкового договору. Розірвання спадкового договору.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ « СПАДКОВЕ ПРАВО »

Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самост. робота	Тренінг, КПЗ	Інди від. робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Загальні положення про спадкування						
Тема 1. Теоретичні основи спадкового права.	4	2	14	2	1	усне опитування, тестування, кейси
Тема 2. Спадкові правовідносини.	4	2	14			усне опитування, тестування, кейси
Тема 3. Спадкування за заповітом.	4	2	14			усне опитування, тестування, кейси
Тема 4. Спадкування за законом.	4	2	14			усне опитування, тестування, кейси
Змістовий модуль 2. Реалізація спадкових прав						
Тема 5. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину.	4	2	14	2	1	усне опитування, тестування, кейси
Тема 6. Охорона спадкового майна. Управління спадщиною.	4	2	14			усне опитування, тестування, кейси

Змістовний модуль 3. Спадковий договір.						
Тема 7. Спадковий договір.	4	2	15	2	1	усне опитування, тестування, кейси
Разом	28	14	99	6	3	

Заочна форма навчання

Назва теми	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи
Змістовний модуль 1. Загальні положення про спадкування				
Тема 1. Теоретичні основи спадкового права.	2	2	20	усне опитування, тестування, кейси
Тема 2. Спадкові правовідносини.			20	усне опитування, тестування, кейси
Тема 3. Спадкування за заповітом.	2	2	20	усне опитування, тестування, кейси
Тема 4. Спадкування за законом			20	усне опитування, тестування, кейси
Змістовний модуль 2. Реалізація спадкових прав				
Тема 5. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину.	2		20	усне опитування, тестування, кейси
Тема 6. Охорона спадкового майна. Управління спадщиною.			20	усне опитування, тестування, кейси
Змістовний модуль 3. Спадковий договір				
Тема 7. Спадковий договір.	2		18	усне опитування, тестування, кейси
Разом	8	4	138	-

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «СПАДКОВЕ ПРАВО»

Практичне заняття № 1.

Тема: Теоретичні основи спадкового права.

Мета: вивчити загальні теоретичні положення про спадкове право.

Питання для обговорення:

1. Поняття, предмет та принципи спадкового права України.
2. Система спадкового права.
3. Співвідношення спадкового права з цивільним правом та іншими галузями права.
4. Історія становлення спадкового права.
5. Порівняльний аналіз спадкового права зарубіжних країн.
6. Джерела спадкового права. Роль судової практики в регулюванні спадкових правовідносин.

Практичне заняття № 2.

Тема: Спадкові правовідносини.

Мета: з'ясувати структуру та особливості спадкових правовідносин.

Питання для обговорення:

1. Поняття, структура та особливості спадкових правовідносин.
2. Поняття спадкування. Види (підстави) спадкування.
3. Суб'єкти спадкових правовідносин. Спадкодавець. Спадкоємці. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування.
4. Спадщина, її склад. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини.
5. Час і місце відкриття спадщини.
6. Особливості спадкування окремих видів майна та прав.

Практичне заняття № 3.

Тема: Спадкування за заповітом.

Мета: вивчити поняття, види та правила посвідчення заповіту.

Питання для обговорення:

1. Поняття заповіту та умови його дійсності.
2. Види заповітів.
3. Зміст заповіту, свобода заповіту, предмет заповіту, покладення зобов'язань за заповітом. Право на обов'язкову частку у спадщині. Таємниця заповіту. Глумачення заповіту.
4. Форма і порядок посвідчення заповіту, внесення змін та скасування заповіту.
5. Недійсність заповіту.

Практичне заняття № 4.

Тема: Спадкування за законом.

Мета: визначити черговість спадкування за законом.

Питання для обговорення:

1. Підстави для набуття права спадкування за законом.
2. Черговість спадкування за законом. Зміна черговості одержання права на спадкування.
3. Спадкування за правом представлення.
4. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.

Практичне заняття № 5.

Тема: Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину.

Мета: з'ясувати порядок здійснення та оформлення права на спадщину, виконання заповіту.

Питання для обговорення:

1. Способи та строки прийняття спадщини.
2. Право на відмову від прийняття спадщини та правові наслідки відмови від прийняття спадщини.
3. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія).
4. Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями.
5. Відумерлість спадщини.
6. Виконання заповіту.
7. Оформлення права на спадщину.

Практичне заняття № 6.

Тема: Охорона спадкового майна. Управління спадщиною.

Мета: визначити заходи щодо охорони спадкового майна, з'ясувати способи управління спадщиною.

Питання для обговорення:

1. Поняття та строки охорони спадкових прав.
2. Суб'єкти відносин щодо охорони спадкових прав.
3. Способи охорони спадкових прав.
4. Управління спадщиною.

Практичне заняття № 7.

Тема: Спадковий договір.

Мета: з'ясувати поняття, правову природу та зміст спадкового договору.

Питання для обговорення:

1. Поняття та юридична характеристика спадкового договору.
2. Сторони спадкового договору.
3. Зміст спадкового договору, порядок укладення та форма спадкового договору.
4. Особливості спадкового договору з участю подружжя.
5. Забезпечення виконання спадкового договору. Розірвання спадкового договору.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «СПАДКОВЕ ПРАВО»

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПІЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. КПІЗ студенти виконують самостійно під керівництвом викладачів. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь, навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять.

Комплексне практичне індивідуальне завдання виконується студентом під керівництвом викладача протягом навчального семестру. Форма виконання – письмова. Структура роботи: титульна сторінка з вказівкою назви навчального закладу, теми роботи, прізвища виконавця, наукового керівника; план роботи; вступ; основна частина (2-4 розділи); висновки; список використаних джерел. Робота виконується в друкованому варіанті на аркушах А4, обсягом до 25 сторінок.

Оцінка комплексного практичного індивідуального завдання визначається рівнем виконання роботи та знаннями студента, продемонстрованими на захисті КПІЗ.

Варіанти тем КПІЗ з дисципліни «Спадкове право»:

1. Прийняття спадщини в умовах воєнного стану в Україні.
2. Електронний заповіт як вимога сучасних спадкових відносин.
3. Напрями оновлення спадкового законодавства в умовах рекодифікаційних процесів в Україні.
4. Фідеокомісарні субституції у спадковому праві європейських країн.
5. Визнання спадкових прав за дітьми спадкодавця, зачатих після відкриття спадщини із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій.
6. Спадкування права на відшкодування моральної шкоди в судовій практиці України.
7. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки), яка була завдана спадкодавцем, у судовій практиці України.
8. Застосування норм Цивільного кодексу України про заповіт з умовою у практиці Верховного Суду.
9. Розширення принципу свободи заповіту як одна із вимог європейського цивільного законодавства.

10. Зміна черговості одержання права на спадкування за законодавством України та європейських країн.
11. Відмова від спадщини та її види. Відкликання відмови від прийняття спадщини. Визнання відмови від прийняття спадщини недійсною.
12. Відповідальність спадкоємців за боргами спадкодавця.
13. Відумерлість спадщини. Процесуальні особливості розгляду судом справ про визнання спадщини відумерлою.
14. Договір на управління спадщиною як вид цивільно-правового договору.
15. Заповідальний відказ в спадковому праві України.
16. Заповіт подружжя та спадковий договір з участю подружжя: порівняльний аналіз.
17. Заповіт та його види за законодавством України.
18. Застосування принципу свободи заповіту в спадковому праві.
19. Зміна розміру часток спадкоємців за законом.
20. Місце спадкового права в системі цивільного права.
21. Обов'язкова частка у спадщині та особливості її визначення.
22. Особливості прийняття спадщини малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами та особами, цивільна дієздатність яких обмежена.
23. Особливості спадкового договору за участю подружжя.
24. Охорона спадкового майна як інститут спадкового права.
25. Поняття та порядок прирощення спадкових часток.
26. Поняття та правове значення свідоцтва про право на спадщину.
27. Призначення виконавця заповіту як гарантія захисту прав та інтересів учасників спадкових правовідносин.
28. Принципи спадкового права.
29. Процесуальні особливості видачі свідоцтва про право на спадщину: загальні положення.
30. Роль спадкового договору у регулюванні відносин зі спадкового правонаступництва.
31. Спадкове право України та зарубіжних країн: порівняльний аналіз.
32. Спадковий договір в цивільному праві України.
33. Спадковий договір та договір довічного утримання: порівняльний аналіз.
34. Спадковий процес: поняття, зміст. Учасники спадкового процесу.
35. Спадкування за правом представлення та спадкова трансмісія: порівняльний аналіз.
36. Спадкування квартир, будинків та інших об'єктів нерухомості.
37. Спадкування частки спадкодавця у майні підприємницького товариства.
38. Співвідношення спадкування за заповітом та спадкування за законом.
39. Способи прийняття спадщини: аналіз на матеріалах судової практики.
40. Тлумачення заповіту в матеріалах судової практики.

Оцінка за КПЗ є обов'язковим компонентом і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни «Спадкове право».

7.САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «СПАДКОВЕ ПРАВО»

№ п/п	Тематика та зміст самостійної роботи	Форма представлення
	Опрацювання лекційного матеріалу, законодавчих та нормативних актів, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації. Підготовка тез, доповідей, есе, кейсів за тематичними напрямками	
2.	Порівняльний аналіз спадкового права зарубіжних країн	
3.	Джерела спадкового права	

4.	Роль судової практики у регулюванні спадкових правовідносин	Підготовка тез, доповідей, есе, кейсів з проблемних питань
5.	Підстави спадкування	
5.	Підстави спадкування	
6.	Усунення від права на спадкування	
7.	Спадщина, її склад	
8.	Особливості спадкування окремих видів майна та прав	
9.	Умови дійсності заповіту	
10.	Принцип свободи заповіту	
11.	Види заповітів	
12.	Недійсність заповіту	
13.	Черговість спадкування за законом	
14.	Зміна черговості одержання права на спадкування	
15.	Спадкування за правом представлення	
16.	Спадкування усиновленими та усиновлювачами	
17.	Способи та строки прийняття спадщини	
18.	Виконавець заповіту та його повноваження	
19.	Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія)	
20.	Оформлення права на спадщину.	
21.	Договір на управління спадщиною	
22.	Способи охорони спадкового майна	
23.	Охорона спадкового майна виконавцем заповіту	
24.	Строк охорони спадкового майна	
25.	Сторони спадкового договору	
26.	Місце спадкового договору в системі цивільно-правових договорів	
27.	Особливості спадкового договору з участю подружжя.	

Самостійна робота є основним способом засвоєння студентами навчального матеріалу в поза аудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочих планах у межах устанавленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, ситуаційними завданнями).

7. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ «СПАДКОВЕ ПРАВО»

Тренінг з дисципліни «Спадкове право» проводиться у навчальному процесі підготовки бакалаврів права з метою вироблення практичних навичок роботи у команді, розвитку здатності прогнозувати поведінку інших учасників та освоєння методів групової комунікації у вирішенні питань застосування спадкового права на практиці.

Порядок проведення тренінгу:

Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

Практична частина реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

Підведення підсумків. Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу

1. Написання та посвідчення заповіту.
2. Написання, нотаріальне посвідчення, а також державна реєстрація спадкового договору у Спадковому реєстрі.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні заняття, групова робота, комунікативні техніки, а також методи опитування, тестування, розв'язування кейсів, ділові ігри тощо.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «СПАДКОВЕ ПРАВО»

У процесі вивчення дисципліни «Спадкове право» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усне опитування;
- стандартизовані тести;
- кейсові завдання;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання виконання КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- залік;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Спадкове право» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

(%)			
Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30 %	40 %	30 %	100%
1. Опитування під час занять (Тема 1-4 по 10 балів) = 40 балів. 2. Письмова робота = 60 балів.	1. Опитування під час занять (Тема 5-7 по 10 балів) = 30 балів. 2. Письмова робота = 70 балів.	1. Активна участь у тренінгах = 20 балів. 2. Написання КПЗ на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів.	

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

**11.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ,
ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «СПАДКОВЕ ПРАВО»**

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор EPSON EB-S05	1-7
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-7
3.	Використання Інтернет-ресурсів: 1. www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України. 2. www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. 3. www.minjust.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства юстиції України. 4. www.court.gov.ua – Офіційний портал Судової влади України. 5. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського 6. www.court.gov.ua/reyestri-ta-sistemi – Державний реєстр судових рішень	1-7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДжЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.06.2023).
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 10.06.2023).
3. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>(дата звернення: 10.06.2022). Конституція України: Основний закон України від 28 червня 1996 р. зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.06.2023).
4. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 р. № 3425-XII зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text> (дата звернення: 20.06.2023).
5. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: наказ Міністерства юстиції України 22 лютого 2012 р. № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text> (дата звернення: 20.06.2023).
6. Про затвердження Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. №491. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/491-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.06.2023).
7. Про затвердження Положення про Спадковий реєстр: Наказ Міністерства юстиції України від 07 липня 2011 р. №1810/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0831-11#Text> (дата звернення: 20.06.2023).
8. Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо розгляду справ у спорах, що виникають із спадкових правовідносин. Затверджено на нараді суддів Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду 25 листопада 2019 року. Київ, 2019. Вип. 4. 43 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/ogljad_KCS.pdf (дата звернення: 01. 06. 2023).
9. Code Civil des Français. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT00000607072> (дата звернення: 01. 06. 2023).
10. Code civil. Version consoledeeau 1 septembre 2013. URL:

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEG1TEXT000006070721> (дата звернення: 01. 06. 2023).

11. Civil code of the Republic Of Lithuania (2000, July 18). URL: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.245495> (дата звернення: 01. 06. 2023).

12. Graždanskýj kodeks Českoj Respublyky [Civil Code of the Czech Republic]. (2012, February 03). URL: http://juristpraha.cz/ru/89_2012_rus (дата звернення: 01. 06. 2023).

13. Kodeks cywilny Rzeczpospolitej Polskiej: Ustawa z dnia 23.04.1964. URL: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19640160093/U/D19640093Lj.pdf> (дата звернення: 01. 06. 2023).

Література:

Основна література:

14. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с.

15. Кухарев О. Є. Аналіз судової практики розгляду цивільних справ про спадкування: практичний посібник. Друге видання. Київ: Алерта, 2020. 362 с.

16. Кухарев О. Спадкове право України: підручник. Київ, Алерта, 2020. 362с.

17. Спадкове право України: посібник. Київ, Алерта, 2020. 362с.

18. Спасибо-Фатєєва І.В. Спадкове право крізь призму судової практики : монографія. Київ, Екус, 2022. 536с.

19. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій / За заг. Ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої / Навчальний посібник. Київ, Екус. 2022. 640 с.

20. Шишка Р. Спадкове право України: посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 228 с.

21. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця ; [наук. ред. М. М. Хоменко]. Київ : Юрінком Інтер, 2019 . Т. 2 / [О. О. Кот та ін.]. 6-те вид., перероб. і допов. 2019. 1046 с.

Допоміжна література:

22. Ватрас В. А. Міжнародні та національні джерела спадкового права: до питання про визначення змісту. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2021, С. 97-101.

23. Герасимчук А. Розмежування судового розгляду спадкових справ та нотаріального порядку оформлення спадщини. Збірник тез ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні» (м. Хмельницький, 7 грудня 2020 року), 2020. С.42-45.

24. Дзера І. О. Теоретичні та практичні проблеми захисту права власності в спадкових правовідносинах. Вісник Національної академії правових наук України. 2020. Т. 27. № 3. С. 115-132.

25. Довгерт А. С. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумовидля старту. Право України. 2019. № 1. С. 27 – 41.

26. Дякович М.М., Михайлів М. О., Коссак В. М. Особливості права спадкування дітей, народжених у результаті штучного запліднення. Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Vol. 27, No. 4, 2020. P. 214-230.

27. Заїка Ю.О. Напрямки оновлення спадкового законодавства України. Вісник національної академії правових наук України. Вип. 27. 2020. № 1. С. 84 – 99.

28. Заїка Юрій. Договір на управління спадщиною. Підприємство, господарство і право. 2020. №7. С. 29-34.

29. Заїка Ю. Механізм регулювання майнових правовідносин, що виникають після відкриттяспадщини. Підприємництво, господарство і право. Випуск 6. 2021. С.23-28.

30. Зінькевич Ю.Є. Особливості нотаріального договору про зміну черговості одержанняправа на спадкування. Часопис цивілістики. 2021. Випуск 40. С.35-39.

31. Кірик А.Ю. Проблеми правового регулювання секретного заповіту. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2019. Випуск 58. Том 1. С. 119-123.

32. Коротюк О. В. Заповіти: зразки нотар. док. Київ: ОВК, 2018. 44 с.

33. Косяченко К. Е. Особливості здійснення спадкування за законом: аналіз законодавства. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. № 2. 2022. С.33-36.

34. Кравчик М.Б. Особливості розвитку спадкового договору та вплив іноземного законодавства на його формування. Науковий журнал Одеського державного університету внутрішніх справ «Південноукраїнський правничий часопис». Випуск 4,ч.2. 2019. С.121-125.

35. Кравчик М.Б. Перспективи розвитку форми заповіту. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. № 3. С. 34-38.
36. Кравчик М.Б. Становлення інституту спадкового договору: Матеріали міжнародна науково-практичної конференція «Інтеграція юридичної науки і практики в сучасних умовах», м. Запоріжжя, Класичний приватний університет Академія «БОЛАШАК» (Казахстан) 23-24 серпня 2019 року. С. 29-32.
37. Кравчик М.Б. Форма заповіту за законодавством України та законодавством зарубіжних держав Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали XXIV звітної науково-практичної конференції, м. Львів, ЛНУ ім. Івана Франка. 7-8 лютого 2019 року, I частина. С. 166-169.
38. Куриленко С. О. Охорона спадкового майна в системі взаємодії норм цивільного і нотаріального законодавства України. *Juris Europensis Scientia*. 2021. Випуск 3. С. 24-28.
39. Кухарев О. Є. Ключові питання адаптації спадкового законодавства України до законодавства країн Європейського Союзу. *Європейські перспективи*. 2019. № 2. С. 181- 187.
40. Кухарев О. Є. Особливості спадщини як об'єкта цивільних прав. *Правова держава*. 2021. №42. С.164-170.
41. Кухарев О. Є. Правовий статус внука спадкодавця під час спадкування за законом у спадковому праві України. *REOS*. 2019. № 1. С. 94-98.
42. Кухарев О. Є. Принципи спадкового права як визначальні засади подальшого оновлення спадкового законодавства України. *Часопис Київського університету права*. 2021. №1. С. 163-167.
43. Кухарев О. Є. Теоретичні та практичні аспекти тлумачення заповіту як спеціального способу захисту прав спадкоємців. *Часопис цивілістики*. 2020. Вип. 39. С. 17-23.
44. Кухарев О. Є. Теоретичні та практичні проблеми диспозитивності у спадковому праві : монографія. Київ : Алерта, 2019. 498 с.
45. Кухарев О. Є. Форми цивільно-правової відповідальності у сфері спадкового права // Модернізація цивільно-правової відповідальності. Матвеевські цивілістичні читання. Матеріали між. наук.-практ. конф. Київ, 18 жовт. 2019 р. / Р. А. Майданик, В. В. Цюра та ін.; відп. ред. Р. А. Майданик. К., 2019. С. 115-119.
46. Кухарев О. Сутність права на обов'язкову частку у спадщині у спадковому праві України. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 2. С. 11-15.
47. Кухарев О. Теоретичні та практичні проблеми диспозитивності в спадковому праві: монографія. / О. Є. Кухарев. Київ: Алерта, 2019. 498 с.
48. Лукасевич-Крутник І. С. Нотаріальне посвідчення заповітів в умовах рекодифікації цивільного законодавства України. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 4. С. 91– 96.
49. Михайлів М. О. Правова природа права на спадкування в міжнародному приватному праві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №4. С. 165-168.
50. Михайлів М. О. Усунення від права на спадкування у відносинах міжнародного спадкування. *Visegrad Journal on Human Rights*. №4, 2021. С.151-155.
51. Михайлів М. О. Межі здійснення права на вчинення заповіту. *Правова позиція*. №2 (31), 2021. С.55-59.
52. Михайлів М. О. Правова природа заповіту подружжя: порівняльно-правовий аналіз. *The legal nature of marital testament: comparative law analyzes. Recht der Osteuropäischen Staaten*. 2021. № 6. С. 54-61.
53. Михайлів М. О. Правова природа секретного (таємного) заповіту в міжнародному приватному праві. *Юридичний вісник*. 2021. №2. С. 118-124.
54. Михайлів М. О. Правова природа управління спадщиною в міжнародному приватному праві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №2. С. 55-58.
55. Михайлів М. О. Правове регулювання відповідальності спадкоємців за боргами спадкодавця за законодавством України та іноземних держав. *Юридичний вісник*. 2022. № 1. С. 78-85.
56. Михайлів М. О. Правова природа заповідального покладення: порівняльно-правовий аналіз. VII Юридичні моголянські читання : Всеукр. наук.-практ. конф. (Миколаїв, 8-12 лист. 2021 р.) Миколаїв, 2021. № 5. С. 26-29.
57. Михайлів М. О. Проблеми у сфері правового регулювання спадкування за законом: цивільно-правові аспекти. *Юридичний вісник*. 2020. №5. С. 79-87.

58. Михайлів М. О. Спадкування за заповітом в умовах рекодифікації цивільного законодавства України. Підприємництво, господарство і право. 2020. №10. С. 22-26.
59. Михайлів М. О. Усиновлені як спадкоємці за законом: порівняльно-правовий аналіз. Право і суспільство. 2021. № 6. С. 54-60.
60. Михайлів М. О. Національне законодавство як джерело правового регулювання міжнародних спадкових відносин. Науковий вісник публічного та приватного права. 2020. Випуск 3, С.229-235.
61. Оновлення договірного регулювання приватноправових відносин в Україні: монографія/ за заг. ред. А.Б. Гриняка, О. О. Кота, М. Д. Пленюк. Київ: НДІ приватного права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 488 с.
62. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія; за ред. проф. Довгерта А.С. і проф. Харитонова Є.О. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 674 с.
63. Рубан О. Усунення від права на спадкування одного з батьків. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. 2022. № 69. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/issue/view/15263> (дата звернення: 01.06.2023).
64. Самойлова І. Спадковий договір: правова природа за законодавством України та країн Європи. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 3. С. 54-59.
65. Сердечна І.Л. Черговість спадкування за законом: поняття та особливості застосування. Порівняльно-аналітичне право. 2020. № 1. С. 191-194.
66. Солонько М. Ф. Основні положення здійснення права на прийняття спадщини. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2010. Вип. 2 (49). С. 241– 246.
67. Труфанова Юлія, Яценко Христина. Спадковий договір: гармонізація з правом Європейського Союзу. Актуальні проблеми правознавства. 2022. №2. С.115-120.
68. Уразовська О.С. Спадкування права на земельну ділянку за законодавством України: автореф. дис канд. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2019. 20 с.
69. Чорна Ж. Окремі питання заповіту з умовою. Конституційні цінності: правова природа та практика реалізації: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Конституційні цінності: правова природа та практика реалізації» (м. Хмельницький, 17 травня 2019 року). [у 2-х част.]. Частина 2., 2019. С. 260-264.
70. Шаповал Л. Щодо необхідності вдосконалення положень про заповіт з умовою. Law. State. Technology, 2021. №3. С.54-58.
71. Ярошевська Т. В., Артеменко Д. С. Правовий статус онуків у процесі спадкування за законом. Наукові праці Національного університету “Одеська юридична академія”, 2021, №29. С.227-233.
72. Dikovska I. A., Prytyka I. D. Inheritance of a share in a limited liability company under Ukrainian law. Journal of Advanced Research in Law and Economics. 2019. Vol. 10, No 2. P. 528-532.
73. Kirillova E. A. Digital inheritance of social media accounts / E. A. Kirillova, A. V. Pavlyuk, O.E. Blinkov [et al.]. International Journal of Engineering and Advanced Technology. 2019. Vol. 8, No 4. P. 963-967.
74. Spivack C. Broken links: A critique of formal equality in inheritance law. Wisconsin Law Review. 2019. No 2. P. 191-211.